

Sirküler No	2026/02	Tarih	05.10.2026
İlgili Mevzuat	Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5) md. 3, 4, 4/A, 6/A, Geçici 1	Yürürlük	01.10.2026
Kaynak	2023/5 sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2026/11) (RG: 01.08.2026 / Sayı: 33327); TCMB'nin 01.10.2026 tarihli Uygulama Talimatı		

Döviz Dönüşüm Desteğinde Yeni Dönem: %10 Döviz Pozisyonu Oranı ve Katma Değer Bazlı Limit

ÖZET

- 01.10.2026'dan itibaren döviz dönüşüm desteğinde **döviz almama taahhüdü kaldırıldı**; yerine firmanın **döviz pozisyonu oranının %10'u aşmaması** şartı getirildi.
- Oran, SMMM veya YMM tarafından hazırlanıp imzalanan ve **15 gün geçerli** Döviz Pozisyonu Bildirim Formu ile aracı bankaya tevsik ediliyor.
- Firmaların TCMB'ye satabileceği döviz, **faaliyet kârı + 12 aylık işgücü maliyeti** esas alınarak hesaplanan firma satış limitiyle sınırlandı; takvim yılı başına azami destek **100 milyon TL**, 01.10–31.12.2026 döneminde **25 milyon TL**.
- Geçici %3 destek oranı **31.01.2027**'ye kadar uygulanmaya devam ediyor.

1. Konu

Firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerini Türk lirasına dönüştürmeleri halinde ödenen desteğe ilişkin 2023/5 sayılı Tebliğ, 1 Ağustos 2026 tarihli ve 33327 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2026/11 sayılı Tebliğ ile kapsamlı biçimde değiştirilmiştir. Geçici %3 destek oranının süresini uzatan hüküm dışındaki değişiklikler 1 Ekim 2026'da yürürlüğe girmiş; uygulamanın usul ve esasları ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) aynı tarihli Uygulama Talimatı ile belirlenmiştir. Talimat, 26.01.2023 tarihli önceki Uygulama Talimatı'nı yürürlükten kaldırmıştır.

2. Ne Değişti?

Konu	01.10.2026 Öncesi	01.10.2026 Sonrası
Destekten yararlanma şartı	Döviz almama taahhüdü	Döviz pozisyonu oranı $\leq$ %10
Şartın tevsiki	Firma taahhüdü	SMMM / YMM imzalı bildirim formu (15 gün geçerli)
Satış limiti	Firma bazlı katma değer limiti yok	Faaliyet kârı + 12 aylık işgücü maliyeti
Yıllık destek tavanı	—	100.000.000 TL (2026 kıst dönem: 25.000.000 TL)
Aracı banka komisyonu	—	Ödenen desteğin azami %1'i

01.10.2026 öncesinde verilmiş döviz almama taahhütlerine uyulmaması halinde ve bu tarihten önce TCMB'ye satılan peşin bedellere ilişkin işlemlerde eski Uygulama Talimatı hükümleri uygulanmaya devam edecektir.

3. Destek Kapsamındaki Dövizler

Talimat'a göre yurt dışı kaynaklı döviz;

- döviz cinsi **ihracat gelirlerini**,
- yabancılara yurt içinde sunulan hizmetler dahil, yurt dışında yerleşiklerden elde edilen **döviz kazandırıcı hizmet gelirlerinden** yurda getirilen dövizleri,
- serbest bölge firmalarının yalnızca **yurt dışına yaptıkları satışlardan** elde ettikleri dövizleri

kapsar. Kıymetli maden ihracından kaynaklanan dövizler kapsam dışıdır. TCMB'ye ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini satılabilir; diğer döviz cinsleri aracı banka tarafından bu üç dövizden birine çevrilerek satılır. Dövizin yurt dışından geldiğinin tevsik edilemediği tutarlar için destek talebi kabul edilmez.

4. Döviz Pozisyonu Oranı ve Bildirim Formu

Döviz pozisyonu oranı %10'u aşan firmalar destekten yararlanamaz (Talimat md. 5/4). Oran, Talimat'ın Ek- C'sindeki Döviz Pozisyonu Bildirim Formu'na göre şöyle hesaplanır:

$$\text{Döviz Pozisyonu Oranı} = \frac{\text{Hazır Döviz Varlıkları Toplamı}}{\text{maks (Net Satış Hasılatı; Aktif Toplamı)}} \leq \%10$$

Hazır döviz varlıkları toplamı:

Kasa + Alınan Çekler + Bankalar – Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri + Diğer Hazır Değerler + Menkul Kıymetler + Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar

Ortak, iştirak ve bağlı ortaklıklardan döviz cinsi alacakların da paya dahil edildiğine dikkat edilmelidir. Forma göre döviz veya altına endeksli varlıklar da döviz varlığı sayılır. Form SMMM veya YMM tarafından hazırlanıp imzalanır, firma yetkililerince bilgilerin doğruluğu teyit edilerek imzalanır ve aracı bankaya ıslak veya elektronik imzalı olarak ibraz edilir. Forma, meslek mensubunun odasının çalışanlar listesine kayıtlı olduğunu gösteren **Faaliyet Belgesi** eklenmesi zorunludur; belge aslı bir kez ibraz edildikten sonra aynı meslek mensubunun üç ay içinde onayladığı diğer formlar için yeniden istenmez. Form belge tarihinden itibaren **15 gün** geçerlidir (Talimat md. 5/4 ve 7/1) ve bu süre içinde aynı form kapsamında birden fazla işlem yapılabilir.

5. Firma Satış Limiti ve Destek Tavanı

Firmanın bir limit kullanım döneminde (**takvim yılı**) TCMB'ye sattığı dövizlerin TL karşılığı, firma satış limitini aşamaz. Limit TCMB tarafından firmanın katma değeri esas alınarak hesaplanır (Talimat md. 6):

- **Firma kârlılığı:** Gelir İdaresi Başkanlığı'na beyan edilen faaliyet kârı,
- **İşgücü maliyeti:** SGK'ya bildirilen ve prim hesabına esas olan 12 aylık ücret ödemeleri ile çalışanlar adına ödenen sosyal güvenlik primleri toplamı.

Firmanın zarar etmesi veya faaliyet kârı verisinin bulunmaması/olağandışı olması halinde limit yalnızca işgücü maliyeti üzerinden hesaplanır; bu durumdaki firmalar faaliyet kârlarını e-YMM tam tasdik raporuyla tevsik ederek limite dahil ettirebilir. Kullanılmayan limit izleyen yıla devretmez.

Limitler esas olarak **Ocak ve Temmuz** aylarında güncellenir. Güncelleme sonucu yeni limit, dönem içinde yapılmış satışların altında kalırsa aradaki fark için destek iadesi istenmez; limit yükselirse firma yeni limit üzerinden yeniden yararlanabilir.

Firmanın bir takvim yılında yararlanabileceği azami destek **100 milyon TL**'dir (Talimat md. 5/5). **01.10–31.12.2026** kıst döneminde hem firma satış limiti hem de azami destek **0,25 katsayısı** ile uygulanır (Talimat Geçici md. 4); 01.10.2026 öncesindeki satış ve destek tutarları bu dönemin limitine dahil edilmez. Desteğin alınamaması veya iade edilmesi halinde limitten düşülen tutarlar limite geri eklenmez. Aracı bankalar, ödenen desteğin azami **%1'i** oranında komisyon alabilir.

6. Uygulama Örneği

(B) A.Ş.'nin 2025 yılı kurumlar vergisi beyannamesine göre net satışları 240.000.000 TL, aktif toplamı 200.000.000 TL'dir. Döviz satışı öncesinde hazır döviz varlıklarının (ortaklardan döviz alacakları dahil) TL karşılığı 18.000.000 TL'dir. TCMB tarafından firmanın yıllık faaliyet kârı 30.000.000 TL, 12 aylık işgücü maliyeti 50.000.000 TL olarak dikkate alınmıştır.

Kalem	Açıklama	Tutar / Oran
Döviz pozisyonu oranı	18.000.000 ÷ maks (240.000.000; 200.000.000)	%7,5 (≤ %10, uygun)
Yıllık firma satış limiti	30.000.000 + 50.000.000	80.000.000 TL
01.10-31.12.2026 satış limiti	80.000.000 × 0,25	20.000.000 TL
Azami destek (kıst dönem)	20.000.000 × %3	600.000 TL

Firmanın hazır döviz varlıkları 24.000.000 TL'yi (240.000.000 × %10) aşsaydı oran şartı sağlanamayacağı için destekten yararlanamayacaktı. Örnek, hesaplama mantığını göstermek amacıyla sadeleştirilmiştir; kesin limit TCMB tarafından belirlenir.

7. Aracılı İhracat ve Diğer Esaslar

Aracılı ihracatın kapsamına dış ticaret sermaye şirketlerinin yanı sıra sektörel dış ticaret şirketleri ve diğer aracılı ihracatçıları da alınmıştır. Aracılı ihracatçının yurda getirdiği **peşin olmayan** ihracat bedelleri, tedarikçi/imalatçı firma adına satılabilir. Bunun için Ek-E beyannamesi, aracılı ihracat sözleşmesi, tedarikçi unvanının yer aldığı gümrük beyannameleri ve ihraç kayıtlı faturaların aracılı bankaya ibrazı gerekir; destek doğrudan tedarikçinin hesabına aktarılır.

- Peşin ihracat bedelleri:** Destek, gümrük beyannamesi bilgisi olmadan talep edilebilir; ancak satışı izleyen **6 ay** içinde ödeme şekli "Peşin Ödeme" olan gümrük beyannamesi bilgisi ve bildirim formu bankaya sunulmalıdır. Destek bu ibrazdan sonra ödenir.
- Hizmet gelirleri ve serbest bölge:** Dövizin kesin fatura tarihinden (serbest bölgede çıkış onay tarihinden) itibaren **180 gün** içinde TCMB'ye satılması gerekir.
- ETGB:** ETGB ile de yararlanılabilir; firmadan üç ay boyunca tek bir banka aracılığıyla işlem yapacağına dair Ek-D beyannamesi alınır.
- Dahilde işleme rejimi:** Desteğe esas tutar, ihracat bedelinden bedelsiz ithalat tutarı düşülerek bulunur.
- Reeskont kredisi:** İlgili talimatların Ek-4 maddelerine göre kredi kullanan firmalara kredi vadesi boyunca destek ödenmez.
- İptal:** İhracat firmanın kusuru olmadan iptal olsa dahi ilgili destek TCMB'ye iade edilir.

8. Yaptırımlar

Destekten usulsüz, amaca aykırı veya gerçeğe aykırı belgeyle yararlanıldığının tespiti halinde, ödenen destek; tespit tarihindeki TCMB döviz alış kuru (saat 11.00) ile destek ödemesinde kullanılan dönüşüm kurundan yüksek olanla çarpılır, bulunan tutara döviz satış tarihinden tespit tarihine kadar TCMB'nin en yüksek gecelik borç verme faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz ve BSMV eklenerek geri alınır (Talimat md. 8/1). Ayrıca firmanın destek talepleri ile TCMB kaynaklı kredi başvuru ve kullanım talepleri tespit tarihinden itibaren kabul edilmez. Talimat uyarınca hesaplanan iade tutarının ödendiği tarihten itibaren bu kısıt **ilk tespit 1 yıl, sonraki tespitlerde 3 yıl** devam eder; ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunulmasına TCMB karar verir (Talimat md. 8/2). Usulsüz yararlanılan toplam destek **100.000 TL**'yi aşmıyorsa, iade tutarının ödenmesi şartıyla süre kısıtı uygulanmaz.

Tebliğ'e göre **firma kontrolü**; doğrudan veya dolaylı olarak bir firmada asgari %50 hisseye, oy hakkına, yönetim kurulu üyelerinin %50'sini seçme hakkına veya bu üyelerin %50'sine sahip olmayı ifade eder. İade tutarı ödenene kadar firmanın kontrol ettiği, firmayı kontrol eden ve firmayı kontrol eden kişilerin kontrol ettiği firmaların da destek ve TCMB kaynaklı kredi talepleri kabul edilmez. Bildirim formunu onaylayan meslek mensubunun, formdaki tutarları kayıtlar ve belgelerle eşleştirmesi bu nedenle ayrıca önem taşır.

9. Önemli Tarihler ve Yapılması Gerekenler

Tarih	Yükümlülük / Aksiyon	Sorumlu
01.10.2026	Yeni Uygulama Talimatı yürürlüğe girdi	Firma / Aracı banka

Tarih	Yükümlülük / Aksiyon	Sorumlu
Her döviz satışı öncesi	Döviz Pozisyonu Bildirim Formu ve Faaliyet Belgesinin bankaya ibrazı (form 15 gün geçerli)	SMMM / YMM, Firma
Satış izleyen 6 ay	Peşin bedellerde gümrük beyannamesi bilgisi ve formun bankaya sunulması	Firma
Fatura / çıkış tarihinden itibaren 180 gün	Hizmet gelirleri ve serbest bölge satışlarında dövizin TCMB'ye satılması	Firma
31.12.2026	0,25 katsayılı kıst dönemin sonu	—
Ocak 2027	Firma satış limitlerinin güncellenmesi	TCMB
31.01.2027	Geçici %3 destek oranının sona ermesi (uzatılmazsa)	—

10. Değerlendirme

Yeni düzenleme, destekten yararlanmayı ileriye dönük bir taahhülden çıkarıp firmanın mevcut döviz varlıklarına bağlamaktadır. Dövizini bekleten firmalar için %10'luk oran fiili bir eşik oluşturacağından satış zamanlaması önceden planlanmalı; ortaklardan döviz alacakları gibi kalemlerin de paya dahil olduğu unutulmamalıdır. Bildirim formu sık yenilenmesi gerekebilecek bir belge olduğundan, ihracatçı firmaların döviz hesaplarının kayıt ve değerlemesini güncel tutması gerekmektedir. Katma değer bazlı limit nedeniyle zarar eden veya işgücü maliyeti sınırlı firmaların desteğe konu edebileceği tutar daralacaktır.

Konuya ilişkin sorularınız için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Arbak Finansal Danışmanlık

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve mesleki danışmanlık yerine geçmez. Özel durumunuza ilişkin değerlendirme için lütfen bizimle iletişime geçiniz.